

Kampen mot klimatförändringarna

TEXT: Kristina Grefberg FOTO: Lasse Fredriksson

Nyligen lade EU fram sitt förslag till energi- och klimatkpaket. Där framgår bl a att Sverige ska uppnå 49 procent förnybar energi fram till år 2020.

Sverige är faktiskt bäst i Europa på att använda förnybar energi, vi är redan uppe i 40 procent. Utmaningen är betydligt större för EU totalt, som ska gå från 8,5 till 20 procent förnybar energi.

– Men det betyder inte att vi sitter med armarna i kors på hemmaplan. På Mälarenergi jobbar vi ständigt med miljöförbättrande åtgärder, en hel del är redan gjort men arbetet fortsätter, säger Mälarenergis vd Kenneth Jönsson. Vi har stort fokus på miljöfrågor i Sverige, men de måste också balanseras med vår försörjningstrygghet och EU:s konkurrenskraft.

Vindkraft

Även om vi nått långt i Sverige när det gäller förnybar energi, så kommer det att krävas satsningar på vindkraft och bioenergi för att nå målet. Inom EU ska vi också totalt minska utsläppen av koldioxid med minst 20 procent.

– Vindkraft är ett rent och bra tillskott. Vi jobbar sedan ett par år tillbaka med att hitta lämpliga platser för egna vindkraftverk, men det är inte så enkelt. Ett förslag är att placera vindsnurror på ön Skutterön, en ö vi själva äger i Mälaren. Diskussioner pågår just nu, förklarar Kenneth Jönsson.

Småskalig vattenkraft

Mälarenergi satsar också på småskalig vattenkraft, en förnybar energikälla som dessutom har stark koppling till närmiljön och är en viktig och uppskattad kulturinrättning på många

orter. Idag produceras cirka 20 procent av Mälarenergis totala elproduktion i företagets 41 vattenkraftverk.

Fjärrvärme

El produceras också tillsammans med fjärrvärme i Kraftvärmeverket. Den unika fjärrvärmeutbyggnaden i Västerås är den största enskilda förbättringen för att minska utsläppen av koldioxid. Hela 97 procent av bostäderna i Västerås har fjärrvärme, ett svenskt rekord.

”Att avveckla den kolanvändning vi har kvar, är vårt nästa bidrag till en bättre miljö”

– Under de drygt 50 år som fjärrvärmens funnits har vi gjort en stor insats för att få bort beroendet av olja för uppvärmning. Sedan biobränslepannan togs i drift år 2000 har vi dessutom minskat utsläppen av koldioxid med över 300 000 ton per år, säger Anders Ericsson.

Biobränsle, industriavfall och hushållssopor

Utsläppen av koldioxid minskade med en tredjedel när den nya biopannan togs i bruk, men fler klimatsmarta lösningar behövs. Nu vill Mälarenergi investera i en utbyggnad för att avveckla all kolanvändning.

– Istället vill vi använda avfall som ett komplement till biobränslen, alltså

bränna utsorterat industriavfall och hushållssopor. Nyligen lämnade vi in en tillståndsansökan hos länsstyrelsen för den här utbyggnaden, berättar Anders Ericsson.

Egen energieffektivisering

Internt arbetar Mälarenergi intensivt för att bli mer energieffektiva, både i processerna ute i anläggningarna men också genom att se över exempelvis belysning som slukar onödig energi och använda biogasbilar.

– Vi drar vårt strå till stacken, hittills har vi sparat in 1 000 ton koldioxidutsläpp per år genom det här arbetet, säger Kenneth Jönsson.

Energitjänster för företag

Energibranschen ska ta ett större ansvar för att kunderna ska bli mer energimedvetna. Därför har Mälarenergi skapat ett nytt affärsområde, Energitjänster. Där ska man hjälpa företag att energieffektivisera sin verksamhet.

Energirådgivning till kunder

Även privatpersoner får hjälp med smart energibesparing av Mälarenergis två energirådgivare.

– Slöseriet med energi är i många fall en beteendefråga. Vi har haft billig el så länge i Sverige så vi tänker inte alltid på hur mycket vår onödiga förbrukning påverkar miljön. Höga priser skulle kunna få oss att dra ner på konsumtionen, men vi har också ett krav från våra ägare att hålla låga priser. Exempelvis har Stockholm 70 procent högre fjärrvärmepris än Västerås, säger Anders Ericsson avslutningsvis.

Vindkraft

Ingen dyr olja, inget smutsigt kol, inget farligt kärnbränsleavfall som ska förvaras och inga utsläpp. Bara friska vindar som ger ren energi. Självklart vill även Mälarenergi satsa på vindkraften, en förnybar energikälla som inte ökar koldioxidutsläppen.

TEXT: Kristina Grefberg FOTO: Matton, MostPhotos.

FAKTA VINDKRAFT

- Idag finns ca 780 vindkraftverk i Sverige som producerar ca 1,4 TWh per år.
- Energiproduktionen från vindkraft uppgår i dagsläget till cirka 0,7 % av Sveriges totala elproduktion.
- Riksdagens mål för den svenska vindkraftsutbyggnaden är att det år 2015 ska vara möjligt att producera 10 TWh vindkraft per år.
- Energimyndigheten har föreslagit till regeringen att det år 2020 ska vara möjligt att producera 30 TWh vindkraft.
- Vindkraftverken producerar normalt el vid vindstyrkor från 4 m/s upp till 25 m/s, då de av säkerhetsskäl stängs av. Vindkraftverken är konstruerade för att tåla vindhastigheter upp till 70 m/s när de är avstängda.

Källa: Energimyndigheten

Det finns en stor potential för vindkraft i Sverige, men det finns också ett motstånd. Alla gillar inte de höga vindsnurrorna, de gamla väderkvarnarna smälte bättre in i miljön. Vi är för vindkraft, men inte just här, säger en del. Snurrorna påverkar landskapsbilden och ljudet från dem kan tyckas störande på nära håll.

Nu vill Mälarenergi satsa på egen vindkraftproduktion så snart som möjligt. Sedan två år tillbaka har man börjat tittat på förutsättningarna på olika platser, bland annat på den egna ön Skutterön i Mälaren. Här på ön, som syns från Kviksundsbron, är förutsättningarna goda för friska vindar. Ön är obebodd, men intressant ur natur- och fritidssynpunkt, så det är många aspekter att ta hänsyn till. Den närmaste framtiden får utvisa om vi får ett lokalt vindkraftverk i Mälaren.

– Tre vindsnurror på vardera 1 MW på Skutterön skulle kunna producera 5 000 MWh per år, energi som skulle räcka till 250 eluppvärmda villor, förklarar Mats Lindberg, som jobbar med Mälarenergis vindkraftsprojekt.

Danmark i topp

Sverige är idag ”sämst i klassen” på vindkraft, i världen, men den fjärde största energiförbrukaren. USA har flest antal vindkraftverk, men sett till folkmängd ligger Danmark i topp. Mats är säker på att vårt land kommer att förändras de närmaste tio åren.

– Teknikutvecklingen har gått framåt sedan vindkraftens början,

och den nya tekniken skapar efterfrågan. Mälarenergi har ambitionen att vara igång med vindkraftsproduktion inom ett par år, men tillståndsprocessen är lång. Priserna på utrustning har också skjutit i höjden, då många länder satsar på vindkraft runt om i världen just nu. En 1 MW-snurra kostar idag, färdig på plats, cirka 15 miljoner kronor.

Vindkraftsprojekt i Orsa

Mälarenergi är också med i ett större vindkraftsprojekt i Orsa tillsammans med två andra företag. Siktet är inställt på produktion år 2012, då kanske 20 stycken 2 MW-snurror producerar el ute i ödebygden i Dalarna.

– Det här är ett stort och kostsamt projekt, snurrornas placering kräver till exempel lång ledning till närmaste kraftledning. Däremot är avståndet inget problem när det gäller drift och service, snurrorna sköter sig själva och ställer in sig efter vindriktningen.

På några platser i Dalarna där man redan har vindkraft kan invånarna i trakten bli delägare och de köper el till specialpris. Så kan man också tänka sig att Mälarenergis kunder skulle kunna göra.

– Vi tittar också på andra lämpliga platser i Västra Mälardalen men också på övriga orter i Sverige. Så om du är markägare i en vindpinad håla är du välkommen att ringa mig, säger Mats på fullt allvar. Ett vindkraftverk lämnar inga spår efter sig när man plockar ner det efter livstiden på 20 - 25 år att jämföra med exempelvis ett kärnkraftverk.

3 vindsnurror á 1 MW
skulle kunna producera 5 000
MWh per år, energi som skulle
räcka till 250 eluppvärmda
villor